

Normenkader Rechtmatigheid 2025

Inleiding

Het Normenkader Rechtmatigheid 2025 zal van toepassing zijn voor de verbijzonderde interne controle (VIC) en de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over het verslagjaar 2025. Het geactualiseerde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) vormt hiervoor de basis. De wetgever heeft de normering (en tolerantie) voor fouten en onduidelijkheden (onzekerheden) gewijzigd.

Dit normenkader behoort een volledig en actueel overzicht te zijn van de, voor de (verbijzonderde) interne controle, relevante interne regelgeving en externe wet- en regelgeving.

Bij rechtmatigheid in het kader van deze controle bestaat er een duidelijke relatie met het financieel beheer. Er moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, met andere woorden, het gaat om de financiële beheershandelingen.

Bovenstaande sluit in beginsel regels uit met betrekking tot handelingen en beslissingen van niet-financiële aard (bijvoorbeeld in relatie tot arbeidsomstandighedenwet of de privacywetgeving). Hierop dient de nuance te worden aangebracht dat handelingen en beslissingen van niet-financiële aard in algemene zin dienen te worden betrokken bij de inschatting van het algemene risicobeleid en -beheer van Marrekrite. De ratio hiervan is dat niet-financiële handelingen wel kunnen leiden tot financiële risico's, waarvoor bijvoorbeeld een voorziening zou moeten worden gevormd.

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de VIC relevante regelgeving van hogere overheden en van Marrekrite zelf. De inventarisatie bestaat uit de externe wetgeving en de eigen regelgeving van Marrekrite, waarbij de verordeningen en de besluiten (kaderstellend en/of bepalingen bevattend over financiële beheershandelingen) van het algemeen en het dagelijks bestuur worden onderscheiden.

Om het normenkader makkelijker te kunnen gebruiken voor de rechtmatigheidscontrole kan het worden geoperationaliseerd. Dit gebeurt via het opstellen van een toetsingskader, waarop kan worden gecontroleerd. Zowel het normenkader als het toetsingskader zijn geen statisch gegeven.

Accountantscontrole op getrouwheid

Het Bado bepaalt dat de goedkeuringstolerantie ten aanzien van fouten en onzekerheden in de jaarrekening 2% van de omvangbasis bedraagt, exclusief toevoegingen aan de reserves.

De consequenties van overschrijding van toleranties laat zich in het volgende schema vertalen:

Goedkeuringstoleranties getrouwheid accountant	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelont-houding / afkeurende verklaring
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	$\leq 2\%$	$> 2\% \leq 4\%$	$> 4\%$

Rechtmatigheidsverantwoording dagelijks bestuur

Het BBV geeft richtlijnen voor de verantwoordingsgrens en de rapportagegrens ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. Bij de verantwoordingsgrens betreft het de fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheid. De te hanteren percentages zijn gelijk en bedragen per 2025 wettelijk maximaal 2%. Dat maakt dat alle onrechtmatigheden boven de 2% van de totale lastenomvang van de begroting 2025, exclusief toevoegingen aan de reserves, gerapporteerd worden in de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. Daarbij ronden we naar beneden af op een veelvoud van € 10.000.

De rapportagegrens geeft nadere invulling aan de (extra) verantwoording die het dagelijks bestuur aflegt over onrechtmatigheden (vanaf het daarvoor bepaalde percentage) in de paragraaf Bedrijfsvoering bij de jaarstukken. Dit percentage is niet wettelijk bepaald maar ligt logischerwijs lager dan het verantwoordingspercentage. Het kent dezelfde grondslag voor het bepalen van de hoogte.

Marrekrite kiest ervoor de rapportagegrens te stellen op 1% van de lasten. Ook hierbij ronden we naar beneden af op een veelvoud van € 10.000. In tabelvorm ziet dat er als volgt uit.

Rechtmatigheidsverantwoording DB	Percentage	Lasten 2025	Bedrag 2025
Verantwoordingsgrens	2%	2.683.000	50.000
Rapportagegrens	1%	2.683.000	20.000

Het normenkader kan verder worden uitgewerkt in een toetsingskader.

Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van rechtmatigheidscontrole 2025

Externe wet- en regelgeving:

- Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Provinciewet;
- Algemene wet bestuursrecht;
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV);
- Wet financiering decentrale overheden (wet FIDO);
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- Wet Schatkistbankieren;
- (Nationale) Aanbestedingswet;
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- Ambtenarenwet;
- Fiscale wetgeving;
- Sociale verzekeringswetten;
- CAO Provincies (CAP), bijbehorende uitvoeringsregelingen (Marrekrite volgt de arbeidsvoorwaarden van provincies, zijnde CAP en de toekomstige wijzigingen hierin).

Interne Regelingen en kaders:

- Gemeenschappelijke regeling Marrekrite;
- Financiële verordening Marrekrite;
- Controleverordening Marrekrite;
- Besluiten van het algemeen bestuur.

Criteria die gehanteerd worden bij het beoordelen van de rechtmatigheid zijn als volgt:

CRITERIA VAN RECHTMATIGHEID	OMSCHRIJVING
Begrotingscriterium	Financiële handelingen moeten passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Past het totaal binnen de opgestelde en geautoriseerde begroting.
Voorwaarden criterium	Nadere eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen.
M&O-criterium	1. De interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (= misbruik).
	2. De interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (rechts)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (= oneigenlijk gebruik).